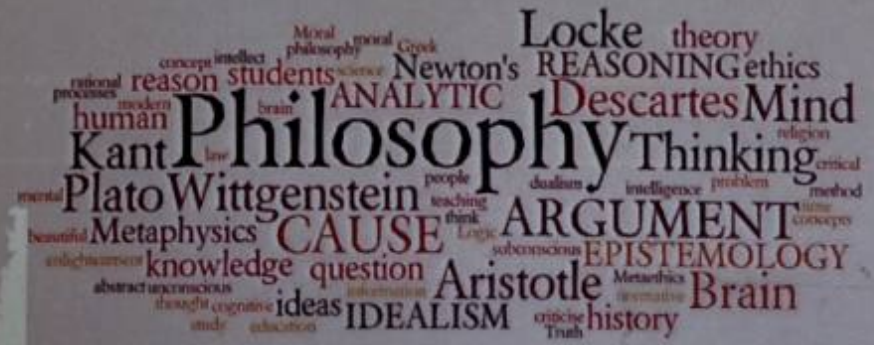
٨

فەلسەفە چییە؟

نووسین:
Vegard Martinsen

وەرگێڕان: ئیبراهیم سالّح‌ڕاد (لاجانی)

26808

Preview sample - page 1 of 6 - Soran University Academic Digital Library

فەلسەفە چییە؟

نووسین:
Vegard Martinsen

وەرگێڕان:
ئیبراهیم سالح‌ڕاد (لاجانی)

بەراوردی دەقی کوردی و نۆرویژی:
عەبدوللا حیجاب

بڵێداچوونەوە: کاروان میراوی

تایپ: عەلی لاله

تیراژ: ١٠٠٠ دانە

چاپخانەی زانا (سلێمانی) ـ ٢٠٢٢ی زایینی

لە زنجیرە بلاوکراوەکانی کتێبی «تیشک»
ژمارە (٨)

دەزگای پەروەردە و لێکۆڵینەوەی
حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران
www.govartishk.com

سەرجەم مافەکانی ئەم بەرهەمە بۆ گۆڤاری تیشک پارێزراوە.

دەقی نۆرویژیی ئەم کتێبە لەم بەستەرە وەرگیراوە: https://filosofi.no

Preview sample - page 2 of 6 - Soran University Academic Digital Library

پێرست

پێشەکی ۹

بەشی یەکەم

فەلسەفە چییە؟ ۱۱

لەنێو بواری ئاکادیمیکییەکاندا فەلسەفە لە هەموویان گرنگترە! ۱۱

مێتافیزیک ۱۳

ئایا ئەو شتەی دەیبینین هەیە؟ ۱۴

ئایا یاسا سروشتییەکان هەن؟ ۱۵

ئۆبژێکتیف و سۆبژێکتیف یان هۆشەکی و بابەتیانە ۱۶

مرۆڤ ۱۶

ماتریالیزم و ئیدەئالیزم ۱۷

ئایا خودا بوونی هەیە؟ ۱۷

ئایا شتێکی دیکە هەیە؟ ۱۸

نیسبیەتیمۆلۆژی یان زانیناسی ۱۸

هەستەکان ۱۹

چەمکەکان (کۆنسێپتەکان) ۲۰

ناوەز ۲۲

لۆژیک ۲۳

هەستەکان ۲۵

باوەڕ ۲۶

بیرۆکە هۆشەکییەکان (ئەو بیرۆکانەی کە لەگەڵمان لەدایک دەبن) ۲۷

Preview sample - page 3 of 6 - Soran University Academic Digital Library

ئوبژیکتیف و سوبژیکتیف (بابەتیانە و هوشەکی) ۲۸
مەبەست ۳۰
مەبەست ۳۶
ئەخلاقی ئەرکدار (DUTY ETHICS) ۳۱
هیدۆنیزم (چێژومرگرتن) ۳۲
فازانجباوەری (utilitarianismsm) ۳۳
خۆنەویستی، مرۆڤ دۆستی یان ئالتروییسم (ALTRUISM) ۳۴
ئیگۆئیزم و خۆویستی (EGOISM) ۳۶
کێشەی دەبێت و نابێت ۳۷
سیاسەت ۳۸
سۆسیالیزم ۳۸
فاشیزم ۴۰
سەرمایەداری ۴۱
دەولەتی خۆشگوزەرانی (WELFARE STATE) ۴۳
ئانارشیزم ۴۴
دیموکراسی ۴۵
جوانیناسی یا ئیستاتیک ۴۶
هونەر لە ئەنتیکدا ۴۷
ڕۆمانتیک ۴۷
ناتورالیزم ۴۸
مۆدێرنیزم ۴۹

بەشی دووەەم

فەلسەفە پێش لە ئەفلاتوون ۵۱
فەلسەفەی سروشتی (NATURAL PHILOSOPHY) ۵۱
بیرکردنەوەی ئەخلاقی ۵۴
سوقرات (Sokrates) ۵۴
ئەفلاتوون (Platon) ۵۶
میتافیزیک ۵۶
زانیناسی ۵۹
ئیتیک یان ئەخلاق ۶۱
سیاسەت ۶۲
جوانیناسی و ئیستاتیک ۶۴
ئەریستۆ (Aristoteles) ۶۵
میتافیزیک ۶۶
زانیناسی ۶۸
ئیتیک یان ناکار ۶۹
سیاسەت ۷۱

Preview sample - page 4 of 6 - Soran University Academic Digital Library

ئیستاتیک و جوانیناسی ۷۱
ناوبڕنک ۷۲
ئەپیکوریزم ۷۲
ستۆیسیزم (ڕەواقیگەری) ۷۳
سکێپتیزم ۷۴
نیوئەفلاتوونیزم ۷۵
مەسیحییەت و خاچپەرستی ۷۵
ئینجیلەکان ۷۷
پاولس ۸۰
مێتافیزیک ۸۲
زانیناسی ۸۳
ناکار ۸۴
سیاسەت ۸۵
جوانیناسی ۸۶
ئاگوستین ۸۶
کێشە و ململانێی جیهانی ۸۸
تۆماس ئەکوێناس ۸۹
مارتین لوتەر ۹۲
ڕێنێسانس ۹۳
ڕێنە دیکارت ۹۶
زانیناسی ۹۶
مێتافیزیک ۹۹
ناکار ۱۰۰
سیاسەت ۱۰۰
سپینۆزا ۱۰۱
لایبنیز ۱۰۲
تۆماس هابز ۱۰۳
فرانسیس بەیکن ۱۰۵
جان لاک ۱۰۷
جۆرج بێرکلێ ۱۰۸
دافید هیوم ۱۰۹
مێتافیزیک و زانیناسی ۱۱۰
ناکار ۱۱۴
سیاسەت ۱۱۶
ژان ژاک ڕۆسۆ ۱۱۷
ئیمانوێل کانت ۱۱۸
مێتافیزیک ۱۱۹

Preview sample - page 5 of 6 - Soran University Academic Digital Library

زانیناسی ۱۱۹
ناکار ۱۲۵
سیاسەت ۱۲۷
جوانیناسی ۱۲۸
فیتشە ۱۲۸
هیگل ۱۲۹
مینافیزیک و زانیناسی ۱۲۹
سیاسەت و ناکار ۱۳۱
رۆمانتیزم ۱۳۲
شۆپنهاوەر ۱۳۲
نیچە ۱۳۳
کارل مارکس ۱۳۴
رەوتە سەرەتاییەکان ۱۳۵
ماتریالیزمی مێژوویی ۱۳۶
سەرمایەداری ۱۳۷
مرۆڤ ۱۳۹
سەدەی بیستەم ۱۴۲
پراگماتیزم یان کردەوەتەوەر ۱۴۵
فەلسەفەی زمان ۱۵۰
فیتگنشتاین ۱۵۱
بێرتراند راسڵ ۱۵۴
فیتگنشتاینی دوایی ۱۵۵
نێگزیستانسیالیزم ۱۵۶
کیرکە گۆرد ۱۵۷
مارتین هایدیگەر ۱۵۸
جان پۆڵ سارتەر ۱۵۸
ئاین راند ۱۶۰
مینافیزیک ۱۶۰
زانیناسی ۱۶۲
ئەخلاق و ناکار ۱۷۲
سیاسەت ۱۷۶
جوانیناسی ۱۸۰
وتەی کۆتایی ۱۸۳
سەرچاوەکان ۱۸۷

Preview sample - page 6 of 6 - Soran University Academic Digital Library